

Gaf krabbameinslækningar frá sér vegna óánægju með stjórn og úrræðaleyfi á Landspítala

Verði ástandinu ekki breytt er best að breyta sjálfum sér, segir Hlynur Niels Grímsson sem lét starf sitt sem krabbameinslæknir lönd og leið og hóf sérnám í heimilislækningum til að geta starfað utan Landspítala hér á landi.

■ ■ ■ Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir

„Fyrir mér snýst þetta um prinsipp. Ef það eru ákveðnir hlutir sem þú getur ekki sætt þig við tel ég að það sé hreinlega að fara heldur en að vera nöldrandi næstu 15 árin. Það er ekki ég,“ segir Hlynur Niels Grímsson sem útskrifaðist sem krabbameinslæknir árið 2002.

Hlynur starfaði við fagið hér heima, í Svíþjóð og í Noregi allt þar til í apríl 2017 þegar hann ákvað að snúa sér að heimilislækningum til að geta sóst eftir starfi utan spítalans hér á landi. „Mér þykir mjög vænt um þessa stofnun að mörgu leyti og mér þykir mjög vænt um fagið mitt,“ segir hann.

„Ég var með tilboð að utan þegar ég hætti og hefði farið ef ég hefði haft aðstæður til en fjölskylduaðstæður mínar eru þannig að ég get ekki farið. Þá varð ég að finna mér eitthvað annað að gera til að hafa stjórn á aðstæðum mínum og er núna í heimilislæknaprógramminu og klára það væntanlega fljótlega,“ segir Hlynur.

Sér ekki eftir ákvörðuninni

„Ákvörðunin var mjög sár og erfið á margan hátt en ég sé ekki eftir þessu,“ segir hann þar sem við setjumst örstutt niður í kaffiteríu Barnaspítalans í matarhléi í tilefni þess að hann hefur gefið út sína aðra skáldsögu *Veikindadaga*. Blaðamaður bendir honum þó á að hann sé jú

Hlynur hefur snúið sér frá krabbameinslækningum og lýkur brátt sérnámi í heimilislækningum. Mynd/gag

enn á spítalanum. „Kaldhæðni örlaganna,“ segir hann og brosir.

„Ég lokaði dyrunum síðasta daginn í apríl 2017 og hugsaði, ég stíg aldrei hér inn fæti aftur. En svo til að ná mér í réttindi sem heimilislæknir verð ég að klára ákveðna hluti. Ég varð því að snúa aftur,“ segir hann og á um tvo mánuði eftir á kvennadeildinni. „Svo klára ég hérna á spítalanum og geri ekki ráð fyrir að koma aftur,“ segir Hlynur.

Hvað gerði útslagið? „Margt smátt gerir eitt stórt,“ segir hann. „Mér finnst spítalanum ekki vel stjórnað. Gengið hefur verið allt of langt í sparnaði og hagræðingu án þess að yfirstjórn spítalans hafi í rauninni mótmælt því að ráði,“ segir hann.

„Viðvarandi vandamál hérna eru óleyst þrátt fyrir að allir viti að þau séu til staðar.

Undanfarin ár hefur ítrekað verið fjallað um málefni bráðamóttökunnar í fjölmiðlum. Þar breytist þó ekki neitt,“ segir hann.

„Stundum er sagt að útskýringin sé sú að það fái ekki hjúkrunarfræðingar og þetta sé alþjóðlegt fyrirbæri. Það má svo sem vera, en mér finnst þessi rök ekki halda vatni. Ísland er í einstakri stöðu. Ólíkt stóru löndunum er engin samkeppni milli spítala um vinnuafl. Landspítali er langstærstur og ætti að eiga auðvelt með að fá til sín starfsfólk,“ segir hann.

Það var erfið að hætta sem krabbameinslæknir. „Mér fannst vænt um starfið mitt og mjög vænt um fagið mitt, krabbameinslækningar. Ég get í alvöru og sannleika sagt að þegar ég horfi til baka á það sem ég gerði hérna sem krabbameinslæknir er ég stoltur af því. Ég gerði allt

sem ég gat fyrir stofnunina, en stundum verða leiðir að skilja. Þetta er eins og með óhamingjusamt hjónaband, það er ekki hægt að spóla í því í 30 ár,” segir hann.

Yfirstjórnin eigi að segja stopp

En er yfirstjórninni ekki einfaldlega af þröngt sniðinn stakkur? „Jú, jú en einhvern tímann er nóg nóg. Ef búið er að segja við þig 100 sinnum að það þurfi að spara meira, þá hlýtur botninum á endanum að vera náð og þá er það á ábyrgð stjórnenda að segja það upphátt. Þeirra ábyrgð er fyrst og fremst að styðja við starfsfólkið sitt og starfsemina en ekki stjórnvöld eða fjárveitingavaldið, Alþingi eða velferðarnefnd,” segir hann.

Hann segir samstöðu læknaáttarinnar litla. „Þetta er tætt stétt. Þetta eru margir hópar með mikla sérhagsmuni. Þótt við heitum Læknafélag Íslands og séum undir einni regnhlíf finnst mér það oft hreinlega vera að nafninu til,” segir hann.

„Mér finnast læknasamtökin almennt hafa lítinn slagkraft. Það sést best á tillögum um ný heilbrigðislag sem liggja fyrir Alþingi. Þar er gert ráð fyrir að læknaráð leggist af. Það sýnir bara hvað við höfum sem stétt lítið að segja.“

Er sjálfur sáttur við sitt

En sérðu lausnir? „Nei, ég hef engar töfra lausnir. Ég er ekki einn *Know-it-all*. Ég er einfaldlega að segja að það er alltaf verið að tala um sömu hlutina. Það eru alltaf sömu hlutirnir athugaverðir og alltaf það sama að en við spólum í sama farinu ár eftir ár og það finnst mér ekki eðlilegt.“

Hann hafi einfaldlega ekki getað sætt sig við ástandið og ekki séð leiðir fyrir sig að breyta því, en lausn í að breyta sér. „Eins og ég segi. Ég er þannig gerður að ég lít ekki mikið til baka yfirleitt og reyni að taka daginn í dag eins og hann er. Ég vakna á morgnana og er sáttur með lífið,” segir hann. „Ég er sáttari við mig.“

Gefur út bókina *Veikindadaga*

„Ég var búinn að eiga þetta handrit í dálítinn tíma en svo tók ég það upp og skrifaði upp á nýtt. Ég setti nýjan vinkel á söguna. Þetta var handrit sem ég var kannski aldrei búinn að klára almennilega. Svo skrifaði ég þetta upp á nýtt og sendi á útgefanda. Hann hringdi til baka og vildi gefa bókina út. Ég er mjög glaður.“

Sæmundur, útgáfa Bjarna Harðarsonar á Selfossi, gefur bókina út. „Okkur kemur vel saman, okkur Bjarna.“ Hlynur segist vona að með tímanum verði bækurnar fleiri. Áhugamálin séu mörg. Veiðin örugglega númer eitt. Námið í læknisfræði hafi í það minnsta ekki verið með því skemmtilegasta og það leitt hann til að taka meistaraþróf í ensku og enskum bókmenntum í Bandaríkjunum.

„Ég var alltaf með hausinn í því að verða rithöfundur,” segir hann en það hafi ekki verið fyrir en hann losaði sig við þá hugsun að vera ekki nógu góður textasmiður sem fyrsta bókinn leit dagsins ljós og nú önnur.

„Það tilheyrir að ef þú hefur ekki trú á þér þá hefur það enginn. Maður verður að hafa trú á sér og gera þetta. Ég trúði á þetta. Mér finnst bókinn góð. Ég er ánægður með hana. Maður verður að fylgja sínu. Það er bara þannig,” segir Hlynur sem hefur sýnt í verki að það gerir hann. Þannig að það er hægt að vera bæði, rithöfundur og læknir?

„Ég veit það nú ekki,” segir Hlynur hreinskilnislega. „Ég er ekki í Rithöfundasambandinu og það er viljandi. Ég hef ekki áhuga á því og að titla mig sem rithöfund. Ég er áhugapenni.“ Hlynur segir þá nokkra í fjölskyldunni. Langafi hans, Ebenezer, hafi verið slakur bóndi á Vatnsnesi í Vestur-Húnavatnssýslu en ágætt skáld og eftir ömmubróður hans Grím liggi lausavísur og fleira.

„Þessir karlar í minni ætt hefðu ekki kallað sig rithöfunda þótt þeir hafi getað klambrað einhverju saman. Mér finnst ég ekki getað kallað mig rithöfund,” segir Hlynur. Ófáar vísur eru í bókinni *Veikindadögum*.

GEGNUMLÝSING

Eftir aðgerðina horfði ég í spegilinn og sá þegar þau komu aftan að mér öllsömul

Ég sá það ekki en ég hafði verið undir smásjóni, sögðu þau öllsömul

Ég þurfti á lækni að halda

Eftir það brotnar myndin

Ég man eftir að hafa hengt upp sloppinn gengið út og mér var sýnt allt í skerandi ljósi

Hlynur er ánægður með að hafa ákveðið að bylta handritinu svo úr varð bókinn *Veikindadagar*. Hann hafði kennara í bókmenntanáminu í Bandaríkjunum sem lagði áherslu á að hann væri ekki *writer* heldur *rewriter*.

„Það er mikið til í þessum orðum, að vera ekki skrifari heldur endurskrifari,” segir Hlynur sem hefur nú ekki aðeins endurskrifað sögu sína í bókstaflegum skilningi heldur einnig starfssvettvang sinn sem læknir, frá því að vera krabbameinslæknir í það að verða heimilislæknir.

Hlustið á viðtalið á hlaðvarpi Læknablaðsins

